



HISTORIA DRZEWKA BOŻONARODZENIOWEGO I BOMKI

2000 lat p.n.e. - Egipcjanie, by uczcić najkrótszy dzień w roku, przynoszą do swoich domów zielone liście palm daktylowych jako symbol triumfu życia nad śmiercią.

500 lat p.n.e. - Mieszkańcy starożytnej Grecji przynoszą do swych domów gałązki oliwne lub laurowe. Gałązki te, przystrojone w białe i czerwone wstęgi, obwieszają figami, naczynkami z winem, miodem, oliwą oraz pieczywem. Ofiarowują je bogom i przodkom w zamian za błogosławieństwo, urodzaj, obfitość, zdrowie i szczęście w miłości oraz ochronę domu i jego mieszkańców przed działaniem złych duchów.

500 r. n.e. - Wikingowie i plemiona nordyckie za święte uważają jesion, sosnę i dąb. W swoich domach, w dniach przesilenia zimowego, wieszają gałązki drzew iglastych lub jemioły. Zwyczaj ten staje się powszechny również na terytoriach plemion słowiańskich, w tym na terenie dzisiejszej Polski.

VIII w. n.e. - św. Bonifacy - misjonarz w środkowych i wschodnich Niemczech nawraca pogan. Ściął dąb, który dla Germanów był drzewem świętym. Dąb ten, upadając, zniszczył wszystkie rosnące wokół niego drzewa z wyjątkiem małej, zielonej jodełki. Według legendy św. Bonifacy powiedział wówczas: „Widzicie, ta mała jodełka jest potężniejsza od waszego dębu. I jest zawsze zielona, tak jak wieczny jest Bóg dający nam wieczne życie. Niech ona przypomina wam Chrystusa”.

XV i XVI w. n.e. - Najstarsza wzmianka o choince podobnej do tej znanej nam dzisiaj pochodzi z XVI-wiecznych kazań kościelnych z terenów pogranicza Francji i Niemiec - Alzacji. Zwyczaj ustawiania w domach iglastego drzewka przyozdobionego rajskimi jabłuszkami, ciastkami, ozdobami z papieru i orzechami uważa się za pogański.

połowa XVIII w. - Popularyzacja i ewolucja starożytnej techniki formowania szkła w płomieniu oraz adaptacja jej do współczesności. Powstaje współczesna nazwa tej techniki: Lampworking (z ang. praca z lampą) - czyli formowanie szkła w ogniu palnika (w XVIII wieku w ogniu lampy naftowej).

XIX w. n.e. - W Polsce choinka staje się popularna dopiero w pierwszej połowie XIX w., początkowo głównie na ziemiach polskich zaboru pruskiego i austriackiego. Choinki są przyozdabiane owocami, orzechami, dekoracją ze słomy, zbóż, wydmuszek jajek, ciastkami w różnych kształtach, małymi czerwonymi „rajskimi” jabłuszkami. Większość dekoracji świątecznych jest wykonywanych własnoręcznie w czasie adwentu, a na gałązkach w wieczór wigilijny zapala się świeczki.

ok. 1840 r. - W hucie szkła Lauscha w Niemczech - Hans Greiner wykonuje pierwsze szklane bombki na choinkę. Według legendy, nie stać go było na ciastka, jabłka, orzechy ani papierowe ozdoby i świece, więc „z wolnej ręki” uformował proste kuliste kształty puste w środku i udekorował nimi swoją choinkę.

1841 r. - Rok, w którym po raz pierwszy choinka stanęła na zamku Windsor w Anglii.

1848 r. - Pierwsze pisemne wzmianki o bombkach szklanych oraz o zastosowaniu drewnianych form do ich produkcji. Nowa forma dekoracji choinek zaczyna szybko zyskiwać na popularności, także poza miejscowością Lauscha, a produkcja i sprzedaż szklanych cacek ratuje fabrykę przed bankructwem.

Połowa XIX w. - Powstaje wiele małych, rodzinnych zakładów rzemieślniczych, gdzie całe rodziny pracują przy produkcji i dekoracji bombek. Zwyczajowo to mężczyźni dmuchają i formują kształty ozdób choinkowych, kobiety z dziećmi dekorują i pakują. Ten zwyczajowy, XIX-wieczny podział poci w procesie produkcji w większości fabryk i zakładów utrzymuje się do współczesności.

1856 r. - W USA, w Białym Domu, stanęła pierwsza świąteczna choinka.

1870 r. - Do kształtowania bombek zaczyna się używać form ceramicznych, a następnie, by uzyskać gładszą powierzchnię i wydłużyć użytkowanie kształtowników, ceramiczne formy pokrywa się pyłem grafitowym.

ok. 1880 r. - Rośnie popularność szklanych cacek. Bombki docierają za ocean. W USA sprzedaje się pierwszy zestaw bombek (firmy Lauscha) - ówczesna cena: \$25 czyli (wg portalu www.westegg.com) to współcześnie ekwiwalent około \$ 594,61.

1923 r. - W Niemczech powstaje pierwsza szkoła artystyczna ucząca kształtowania szkła w ogniu palnika.

Połowa XX w n.e. - Otwarcie miłickiej fabryki bombek, największej w Polsce manufaktury szklanych ozdób choinkowych. Fabryka działała

nieprzerwanie do 2008 r., corocznie produkując około 1 miliona różnych bombek we wszystkich współcześnie stosowanych bombkarskich technikach zdobniczych.

1956 r. - Niemiecki chemik Justus von Liebig dopracowuje do perfekcji odkrytą przez siebie w 1835 r. metodę srebrzenia szkła, która od 1867 r. staje się niezwykle popularna w zdobieniu bombek.

1860 r. - Z tego roku pochodzi najstarszy katalog, w którym można znaleźć szklane bombki choinkowe (obecnie w zbiorach Sonneberg Museum w Niemczech), przedstawia on produkty firmy Ernst & Carl Dressel wytwarzane u Lauscha, m.in. szklane bombki kuliste i o kształcie oliwki, bombki lustrzone oraz malowane za pomocą cienkich warstw kolorowego wosku.

1967 r. - Zostaje rozpowszechniony palnik gazowy, co znacznie ułatwia i przyspiesza produkcję bombek.

2013 r. - Stworzenie pierwszej bombki choinkowej metodą druku 3D w Kreatywnym Obiekcie Multifunkcyjnym, w limitowanej serii 3 sztuk.

